

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 22. februar 2019

Sag 203/2018

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Mariann Jørn Hansen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Nykøbing Falster den 23. juni 2016 og af Østre Landsrets 14. afdeling den 20. februar 2018.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Marianne Højgaard Pedersen, Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen, Henrik Waaben og Hanne Schmidt.

Sagen er afgjort uden mundtlig forhandling, jf. retsplejelovens § 930 a, jf. § 936, stk. 1.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse, således at 20 dage af den idømte fængselsstraf på 60 dage skal være ubetinget, mens de resterende 40 dage gøres betinget med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 60 timer inden for en længstetid på 6 måneder samt med vilkår om alkoholistbehandling, misbrugsbehandling og psykiatrisk behandling, og i øvrigt stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har tilsluttet sig denne påstand.

Anbringender

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at fængselsstraffen er udmålt i strid med straffelovens § 64, 2. pkt., idet den ubetingede del af straffen overstiger en tredjedel af den samlede straf.

T er idømt en samlet fængselsstraf på 60 dage, som er gjort delvist betinget med vilkår om bl.a. udførelse af samfundstjeneste. Den ubetingede del af straffen kan herefter maksimalt udgøre 20 dage, jf. straffelovens § 64, 2. pkt., hvorefter en i medfør af § 58, stk. 1, fastsat fængselsstraf ikke kan overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf. Straffen bør derfor formildes, således at den ubetingede del ændres fra 30 dage til 20 dage. Den betingede del af straffen udgør herefter 40 dage. Som følge heraf bør der ske en tilsvarende ændring af samfundstjenestevilkåret, således at antallet af samfundstjenestetimer forhøjes fra 30 til 60 timer. En sådan ændring af straffen udgør samlet set en formildelse, selv om antallet af samfundstjenestetimer forhøjes.

Ved fastsættelsen af vilkårene for samfundstjenesten bør der lægges vægt på, at retten ifølge forarbejderne til straffelovens § 63, stk. 1, skal tage udgangspunkt i den vejledende omregningstabel om fastsættelse af timetal og længstetid. Der skal alene tages hensyn til den betingede del af frihedsstraffen. Det fremgår af tabellen, at der ved en straf på 40-50 dages betinget fængsel skal udføres samfundstjeneste i 60 timer inden for en længstetid på 6 måneder. Der er ikke grund til at fravige omregningstabellen i den foreliggende sag.

Der er ikke anledning til at ændre dommens bestemmelser om tillæggsbøde, førerretsfrakendelse og konfiskation.

T har tilsluttet sig anklagemyndighedens bemærkninger.

Retsgrundlag

Straffelovens § 64 er sålydende:

”§ 64. I forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kan der idømmes ubetinget fængselsstraf eller bøde efter reglerne i § 58. En i medfør af § 58, stk. 1, fastsat fængselsstraf kan dog ikke overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf.”

Bestemmelsen i § 64, 2. pkt., blev ændret ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Samfundstjeneste mv.). I lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 9 (Folketingstidende 2014-15, tillæg A, lovforslag nr. L 50) hedder det bl.a.:

”Det foreslås at indsætte en yderligere begrænsning i længden af den ubetingede frihedsstraf, der kan idømmes i forbindelse med en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, således at en sådan ubetinget fængselsstraf endvidere ikke kan overstige en tredjedel af den samlede fængselsstraf.

Ud over at den ubetingede del af en kombinationsdom med vilkår om samfundstjeneste fortsat ikke kan overstige 3 måneder, kan den ubetingede del af en sådan kombinationsdom således efter forslaget endvidere ikke overstige en tredjedel af den samlede fængselsstraf. Dette vil have selvstændig betydning for kombinationsdomme, hvor den samlede fængselsstraf er fastsat til mindre end 9 måneder.”

Højesterets begrundelse og resultat

T er fundet skyldig i vold og fornærmende tiltale over for en politiassistent (forhold 1), spirituskørsel i frakendelsestiden med en promille på 1,87 (forhold 2), kørsel i frakendelsestiden efter at have indtaget hash (forhold 3 og 4) og besiddelse af 0,35 gram hash (forhold 5). Straffen blev fastsat til fængsel i 60 dage, hvoraf 30 dage er ubetinget, mens resten af straffen ikke skal afsones, hvis han ikke begår noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom, inden for en længstetid på 6 måneder fra endelig dom udfører ulønnet samfundstjeneste i 30 timer samt undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen i 1 år og efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse i denne periode undergiver sig behandling mod misbrug af alkohol og euforiserende stoffer, samt, hvis Kriminalforsorgen finder det nødvendigt, undergiver sig psykiatrisk behandling. T blev endvidere idømt en tillægsbøde på 3.000 kr. og frakendt retten til at føre motordrevet køretøj i 6 år fra den 15. oktober 2017, ligesom der hos ham blev konfiskeret 0,35 gram hash.

T og anklagemyndigheden har nedlagt samstemmende påstande om, at landsrettens dom ændres således, at kun 20 dage af den idømte straf på 60 dages fængsel gøres ubetinget, mens de resterende 40 dage gøres betinget med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 60 timer inden for en længstetid på 6 måneder samt med vilkår i øvrigt om behandling som fastsat ved byrettens dom og tiltrådt af landsretten. Parterne er endvidere enige om, at dommens øvrige bestemmelser ikke bør ændres.

T og anklagemyndigheden har henvist til bestemmelsen i straffelovens § 64, 2. pkt., hvorefter den ubetingede straf ved en delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste ikke kan overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf.

Højesteret er enig med parterne i, at bestemmelsen i § 64, 2. pkt., skal forstås således, at den ubetingede del af straffen hverken kan overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf.

Højesteret tiltræder herefter parternes samstemmende påstande og ændrer landsrettens dom i overensstemmelse hermed, således at T idømmes fængsel i 60 dage, hvoraf 20 dage er ubetinget, mens de resterende 40 dage er betinget med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 60 timer inden for en længstetid på 6 måneder samt med vilkår i øvrigt som fastsat ved dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at 20 dage af straffen på fængsel i 60 dage gøres ubetinget, mens de resterende 40 dage gøres betinget med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 60 timer inden for en længstetid på 6 måneder og i øvrigt med de vilkår, der er fastsat ved dommen.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

D O M

Afsagt den 20. februar 2018 af Østre Landsrets 14. afdeling
(landsdommerne Benedikte Holberg, Rosenløv og Søren Schou Frandsen (kst.)).

14. afd. nr. S-2087-16:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr. ...95-...)

(advokat Mariann Jørn Hansen, beskikket)

Dom afsagt den 23. juni 2016 af Retten i Nykøbing Falster (1-2919/2016) er anket af T med påstand om formildelse for så vidt angår frakendelsestiden for den ubetingede førerretsfrakendelse.

Anklagemyndigheden har nedlagt endelig påstand om, at T frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, i 6 år regnet fra den 15. oktober 2017, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1 og 10, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1, og i øvrigt stadfæstelse.

T har nedlagt endelig påstand i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand.

Parterne er enige om, at sagen kan afgøres på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 930 a.

Anklagemyndigheden har i brev af 14. februar 2018 anført blandt andet følgende:

”Tiltalte er ved Nykøbing Falsters dom af 23. juni 2016 af betydning for frakendelsen dømt for overtrædelse af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 3 og 6, jf. §

53, stk. 1, (sagens forhold 2) og færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 3 og 6, jf. § 54, stk. 1, 1. pkt. (sagens forhold 3).

Ad sagens forhold 2 fremgår af erklæring fra Retsmedicinsk institut, at der i en blodprøve udtaget af tiltalte er konstateret en alkoholkoncentration i blodet på mindst 1,87 promille.

Ad sagens forhold 3 fremgår af samme erklæring, at der er målt THC i en koncentration på 0,0051 mg/kg i tiltaltes blod.

Størrelsen af fradraget for analyseusikkerhed er i forbindelse med lov nr. 695 af 8. juni 2017 blevet ændret til 33%. Mindsteværdien af THC-koncentrationen i blodet beregnes herefter på følgende måde: *Mindsteværdi = målt værdi - 33%*.

Det er herefter anklagemyndighedens opfattelse, at mindsteværdien af THC-koncentrationen i tiltaltes blod i nærværende sag kan beregnes til 0,0034 mg/kg.

På den baggrund er det anklagemyndighedens opfattelse sagens forhold 3 er omfattet af nugældende færdselslovs § 54, stk. 1, nr. 2.

Tiltalte er af betydning tidligere dømt for overtrædelse af færdselslovens § 117, stk. 1, jf. 53, stk. 1, ved dom af 19. januar 2015 fra Retten i Nykøbing Falster. Tiltalte blev blandt andet herfor frakendt førerretten ubetinget i 3 år indtil den 15. oktober 2017.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017, at der ved lovændringen forudsættes ingen ændring af den indbyrdes gentagelsesvirkning mellem § 54, hvor mindsteværdien for THC-koncentrationen overstiger 0,003 mg/kg, og § 53.

Det er herefter anklagemyndighedens opfattelse, at der både i sagens forhold 2 og 3 er tale om kørsel i andengangstilfælde.

I relation til spørgsmålet om frakendelse fører dette i sagens forhold 2, hvor kørslen er fundet sted med en promille over 1,20, til en ubetinget frakendelse af førerretten i 5 år.

I sagens forhold 3 fører dette efter forarbejderne til en ubetinget frakendelse af førerretten i 3 år.

Ved fastsættelsen af frakendelsestiden i sager, hvor der isoleret set sker ubetinget frakendelse for både overtrædelse af § 53 og § 54 ved samme kørsel, bør der ske modereret kumulation.

Anklagemyndigheden finder på den baggrund, at den samlede frakendelsestid bør fastsættes til 6 år, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1 og nr. 10, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1.

Henset til at tiltalte tidligere er frakendt førerretten ubetinget og på ny er fundet skyldig i overtrædelse af § 53 og § 54, inden frakendelsestidens udløb, er det

anklagemyndighedens opfattelse, at frakendelsestiden bør regnes fra udløbet af den tidligere frakendelsestid, dvs. fra den 15. oktober 2017.
...”

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten tiltræder i overensstemmelse med anklagemyndighedens og Ts samstemmende påstande, at frakendelsestiden af de af anklagemyndigheden anførte grunde skal fastsættes til 6 år, jf. herved færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1 og 10, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1.

I øvrigt stadfæstes dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod T stadfæstes med den ændring, at frakendelsestiden fastsættes til 6 år.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

D O M

afsagt den 23. juni 2016

Rettens nr. 1-2919/2016

Politiets nr. 1900-70311-00051-16

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer ...95-...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 24. maj 2016 og tillægsanklageskrift nr. 1 er modtaget den 16. juni 2016.

T er tiltalt for overtrædelse af

1.

straffelovens §§ 121 og 119, stk. 1

ved den 19. marts 2016 ca. kl. 01.50 ud for adressen X-vej i Maribo, med vold, samt med hån, skældsord eller fornærmende tiltale at have overfaldet nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv under udførelsen af tjenesten eller hvervet, idet han til politiassistent A, som var i færd med at anholde en spritbilist, råbte: ”Dig kan jeg godt huske, dit dumme svin” eller lignende, hvorefter han slog A i brystkassen.

2.

spirituskørsel efter færdselslovens § 117 stk. 2 nr. 3 og nr. 6 jf. § 53, stk. 1,

ved, den 16. januar 2016, cirka klokken 03.00, i Maribo, at have ført varebil, mærket Mitsubishi L300, registreringsnummer ..., ad Jernbanegade ud for nummer ..., efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 0,50 promille.

3.

færdselslovens § 117 stk. 2 nr. 3 og nr. 6, jf. § 54, stk. 1, 1. pkt., jf. bekendtgørelse nr. 655/2007 med senere ændringer, om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer,

ved, den 16. januar 2016, cirka klokken 03.00, i Maribo, at have ført varebil, mærket Mitsubishi L300, registreringsnummer ..., ad Jernbanegade ud for nummer ..., efter at have indtaget hash, i et sådant omfang, at den aktive komponent i stoffet - tetrahydrocannabinol (THC) - oversteg bagatelgrænsen i bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer.

4.

færdselslovens § 117a, stk. 1

ved, den 16. januar 2016, cirka klokken 03.00, i Maribo, at have ført varebil, mærket Mitsubishi L300, registreringsnummer ..., ad Jernbanegade ud for nummer ..., uagtet tiltalte ved Nykøbing Falster rets dom af den 19. januar 2015, ubetinget, er frataget retten til at føre motordrevet køretøj hvortil der kræves kørekort i et tidsrum af 3 år fra den 16. oktober 2014 til udløb den 15. oktober 2017.

5.

bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. bilag 1 liste A nr. 1,
ved, i en ukendt periode forud for og, som konstateret ved politiets visitation af tiltalte den 16. januar 2016, cirka klokken 03.20, i Maribo, på Jernbanegade ud for nummer ..., at have været i besiddelse af 0,35 gram hash.

6.

(påtaleopgivet)

7.

(påtaleopgivet)

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, og at fratagelsen skal ske ubetinget, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, 2, 7 og 10, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af 0,35 gram hash hos tiltalte, jf. straffelovens § 75.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i forhold 1 og har i øvrigt erkendt sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnet politiassistent A.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Af en erklæring fra Retsmedicinsk Institut fremgår, at der i en blodprøve udtaget den 16. januar 2016 klokken 03.53 fra tiltalte er konstateret en alkoholkoncentration i blodet på mindst 1,87.

Af samme blodprøve fremgår, at der er konstateret et indhold af THC i blodet på 0,0051 mg/kg, hvilket overstiger bagatelgrænsen der er 0,0015 mg/kg.

Der er til brug for sagen udarbejdet personundersøgelse efter retsplejelovens § 808, der konkluderer, at tiltalte er egnet til at udføre samfundstjeneste på nærmere anførte vilkår.

Tiltalte er straffet af betydning for sagen ved

dom af 4. juli 2014 med fængsel i 20 dage for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1.

dom af 19. januar 2015 med bøde på 4.500 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 53, stk. 1, § 54, stk. 1, 1. pkt., § 118, stk. 1, nr. 1, jf. § 80, stk. 1 mv. Tiltalte blev endvidere frakendt førerretten i 3 år fra den 16. oktober 2014.

Tiltalte har forklaret om sine personlige forhold, at han skal starte på søfartsskole ultimo juli. Forløbet tager 2½ år. Han drikker kun i weekenden. Han ryger næsten ikke hash mere.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1:

Det må efter pa. As sikre og troværdige forklaring lægges til grund, at tiltalte har udtalte sig som anført i anklageskriftet, ligesom det må lægges til grund, at tiltalte tildelte pa. A et slag i brystkassen. Tiltalte findes derfor skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Forhold 2-5:

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig . Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens §§ 121 og 119, stk. 1 og færdselslovens § 117 stk. 2, nr. 3 og 6, jf. § 53, stk. 1 og § 54, stk. 1, 1. pkt., jf. bekendtgørelse nr. 655/2007 med senere ændringer, færdselslovens § 117 a, stk. 1 og bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2.

30 dage af straffen skal afsones. Den resterende straf skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 64, jf. § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 30 timer.

Tiltalte skal endvidere betale en tillægsbøde på 3.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, i 8 år fra den 15. oktober 2017, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, 2, 7 og 10, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1.

Påstanden om konfiskation tages til følge som nedenfor bestemt, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, T, straffes med fængsel i 60 dage.

30 dage af straffen skal afsones nu. Resten af straffen skal ikke afsones, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.
2. Tiltalte skal inden for en længstetid på 6 måneder fra endelig dom udføre ulønnet samfundstjeneste i 30 timer.
3. Tiltalte skal i 1 år være under tilsyn af Kriminalforsorgen, og skal efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse i denne periode undergive sig behandling mod misbrug af alkohol og euforiserende stoffer, samt, såfremt Kriminalforsorgen finder det nødvendigt, undergive sig psykiatrisk behandling.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 3.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 6 dage.

Tiltalte fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, i 8 år fra den 15. oktober 2017.

Hos tiltalte konfiskeres 0,35 gram hash.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.